Selçuklu Mirası Çalıştayları I: Kızılkule'nin 800. Yılı Çalıştayı Üzerine Rapor

Alanya'nın simgesi niteliğindeki Kızılkule'nin inşasının 800. yılı münasebetiyle Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Alanya Kaymakamlığı'nın öncülüğünde, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Selçuklu Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Alanya Üniversitesi yürütücülüğünde, 5-6 Kasım 2026 tarihlerinde Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Başöğretmen Atatürk Konferans Salonu'nda "*Selçuklu Mirası Çalıştayları I: Kızılkule'nin 800. Yılı*" başlıklı çalıştay düzenlendi. Çalıştay; yapının tarihsel, mimari, askerî, siyasi ve kültürel özelliklerini farklı disiplinlerin bakış açılarıyla değerlendirmek amacıyla gerçekleştirildi. *Selçuklu Mirası Çalıştayları*'nın ilk etkinliği olarak düzenlenen çalıştayda Kızılkule, yalnızca bir mimari eser veya savunma yapısı olarak değil, Türkiye Selçuklularının Akdeniz politikası, denizcilik faaliyetleri, liman organizasyonu ve Alanya'nın tarihsel gelişimiyle ilişkili çok katmanlı bir kültürel miras unsuru olarak ele alındı. Dört oturumda 12 bilim insanı bildiri sundu.

Çalıştay programı Alanya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Turan Sağer'in açılış konuşması ile başladı. Sağer, iki üniversitenin ortak bir bilimsel etkinliğe imza atmasının kent için büyük önem taşıdığını ifade etti. ALKÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Işık Bayraktar, gerçekleştirilecek bilimsel değerlendirmelerin yeni araştırmalara zemin hazırlamasını ve Kızılkule'nin gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlamasını umduğunu belirtti. Alanya Belediye Başkan Vekili Sadık Dizdaroğlu, Kızılkule için hazırlanan "Dijital İkiz" projesini ve yeni restorasyon kitabını kamuoyuna duyurdu.

Onur konuşmaları çalıştayın çerçevesini belirledi. Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Özgüleş'in oturum başkanlığındaki açılış oturumunda Prof. Dr. Scott Redford'un Kızılkule'nin mimari özellikleri ve yapının mimarı Ebu Ali üzerine değerlendirmesi, yapıyı Anadolu içindeki örneklerle sınırlı bir karşılaştırma düzleminden çıkardı. Redford'un yaklaşımı, yapıyı "Anadolu Selçuklu savunma mimarisinin özgün bir örneği" olarak tanımlamakla yetinen yerleşik anlatıyı genişletmesi bakımından değerlidir. Prof. Dr. Osman Eravşar'ın Kızılkule'yi Selçuklu Alâiyye'sinin deniz kapısı, liman ve kıyı savunma sistemi içinde yeniden konumlandırması ise kuleyi tek başına bir anıt olarak değil, bütüncül bir savunma ve denizcilik organizasyonunun parçası olarak okumayı önerdi. Oturumun son konuşmacısı Seher Türkmen'in Alanya Müzesi'ndeki uzun yıllara dayanan saha deneyimini aktarması, yazılı kaynaklara geçmemiş gözlemlerin değerini hatırlattı.

Doç. Dr. Nisa Yılmaz Erkovan'ın oturum başkanlığındaki birinci oturumda Prof. Dr. Tuncer Baykara'nın yapının adlandırma tarihine ilişkin değerlendirmesi, bir yapının adının da tarihsel bir belge olduğunu gösterdi. Dr. Mahmut Demir'in Alâiyye'yi Türkiye Selçuklularının kışlık merkezi ve denizcilik üssü olarak ele alması, Kızılkule'nin neden bu ölçekte ve bu konumda inşa edildiği sorusuna siyasi ve lojistik bir çerçeve sundu. Dr. Öğr. Üyesi Zeynep İnan Ocak'ın 20. yüzyıl müdahaleleri üzerinden yapının özgünlüğünü ve değerlerini tartışması, bugün gördüğümüz Kızılkule'nin ne kadarının 13. yüzyıla, ne kadarının 20. yüzyıla ait olduğu sorusunu masaya yatırdı. Birinci oturumda Kızılkule'nin Alanya'nın tarihsel kimliğindeki yeri, Türkiye Selçuklularının denizcilik faaliyetleri ve 20. yüzyılda gerçekleştirilen müdahaleler üzerinden yapının özgünlüğü, değerleri ve korunma yaklaşımı tartışıldı. Bu bildiriler bize Kızılkule'nin inşa edildiği dönemin siyasi ve askerî ihtiyaçlarını anlamadan yapının tarihsel önemini tam olarak değerlendiremeyeceğimizi gösterdi.

Prof. Dr. Tuna Akçay'ın başkanlığındaki ikinci oturum, yapının inşa malzemesine en yakından bakan oturum oldu. Arş. Gör. Dr. Mustafa Tahir Ocak'ın savunma sistemi, yapım tekniği ve devşirme malzeme kullanımı üzerine değerlendirmesi; cephelerde ve iç mekânlarda yer alan sütun tamburları, lento ve söve parçalarının yalnızca taşıyıcı değil simgesel bir işlev de üstlendiğini ortaya koydu. Münevver Özdemir'in kitabelerin ve sancakların görsel programını denizden bakış üzerinden kurgulaması, yapının cephesini bir tasarım yüzeyi olarak düşünmemizi sağladı. Özdemir; madalyonlar, fetih ayetleri ve sancaklar arasındaki görsel ilişki üzerine yeni araştırmalar yapılabileceğini vurguladı. Ayrıca Türkiye Selçuklu denizciliği ile Eyyübi denizciliği hakkında kısa bir karşılaştırma yaparak Doğu Akdeniz İslam denizciliği çatısı altında bu konu üzerinde durulması gerektiğini hatırlattı. Sercan Keykubatlı'nın Kızılkule epigrafisini siyasi otorite ve diplomasi bağlamında okuması da aynı yönde ilerledi. Keykubatlı, Sühreverdî'nin saraya taşıdığı İşrâkî düşünceyi, adaletin dirilticisi unvanlarını ve mitolojik kurucu hükümdar Cemşîd arketipini ele aldı. Bu düşünceyi Türkiye Selçuklularının Alanya'daki uygulamalarına, yani Kıbrıs ve Venedik muahedelerine, batan geminin yağmalanmasını önleyen Selçuklu sigortasına, yüzde 2'lik gümrüğe ve yabancı tüccarın hakkını mahkemede bizzat savunan Lisânü's-saltana tercümanlarına bağlayarak dönemin devlet aklının ve felsefesinin sahaya nasıl yansıdığını da belgelemiş oldu. Mustafa Tahir Ocak yapının maddesini, Özdemir denize konuşan imgesini, Keykubatlı da bu ikisini yöneten iktidarı ve hukuku ele aldı.

Dr. Öğr. Üyesi Elif Gizem Yetkin'in başkanlığındaki üçüncü oturumda günümüz Kızılkule'sine odaklanıldı. Bu oturum Alanya'nın yaşayan sokaklarını, günümüzün gerçeklerini ve yarının sorumluluklarını ele aldı. Alanya Belediyesi'nin mutfağından gelen uzmanların meseleyi doğrudan pratik tecrübeyle ele alması sunumları kıymetli kıldı. Üçüncü oturumun ilk bildirisinde Derya Pekgözlü Karakuş'un Kızılkule'nin kültürel miras mekânına dönüşümünü ele alması, yeniden işlevlendirmenin koruma ilkeleriyle ilişkisini tartışmaya açtı. Karakuş, özgün askerî işlevini yitirmiş bir anıtı korumak amacıyla Kızılkule'nin sergilerle, müze kurgusuyla ve kültürel etkinliklerle kentin sosyal hayatına nasıl entegre edildiğini, yani "yaşayan bir miras mekânına" nasıl dönüştüğünü ele aldı. Nilgün Akman'ın su kültürü ve hidrolik sistem bileşenlerine ilişkin bildirisi, mimarlık tarihi açısından çalıştayın en az bilinen konusunu gündeme getirdi: sarnıçlar, çeşmeler ve deri işlikleriyle birlikte düşünüldüğünde Kızılkule'nin geniş bir altyapı sisteminin parçası olarak okunabileceğini gösterdi. Akman sarnıçları, horasan harcının asırlara meydan okuyan su geçirmezliğini, Girene Çeşmesi'ni ve su iletim hatlarını önümüze koydu. Akman, Aşağı Kale Çarşı Hamamı'nın önündeki işliklerin yalnızca tersanenin lojistiğiyle sınırlı olmadığı, suyun, tuzun ve hamamın sıcak suyunun bir arada kullanıldığı bir boyahane ya da debbağhane, yani deri tabaklama merkezi olabileceği tezi üzerinde durarak Orta Çağ Alanya'sının sanayi ve zanaat dokusu için önemli bir ipucu sundu. Şule Çolak Bora'nın gezi rotalarına ilişkin değerlendirmesi ise yapının ziyaretçiye nasıl anlatıldığı sorusunu gündeme taşıdı. Bora; Kızılkule'yi tüm kalenin başlangıcı, dağıtım merkezi ve kapanış noktası olarak ele alacak yeni yürüyüş rotaları önerdi.

Öğr. Gör. Dr. Irmak Karabulut'un başkanlığındaki kapanış ve değerlendirme oturumunda çalıştay düzenleme kurulu üyeleri olan Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Özgüleş, Öğr. Gör. Süleyman Ceylan, Öğr. Gör. Dr. Özge Kurşun Tükenmez ve son olarak Prof. Dr. Işık Bayraktar söz aldı. Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Özgüleş, Kızılkule'nin inşasının 800. yılında düzenlenen bu çalıştayın, yapıyı tek bir disiplinin konusu olmaktan çıkarıp tarih, mimarlık tarihi, arkeoloji, epigrafi ve koruma alanlarının ortak gündemi hâline getirmeyi amaçladığını belirtti. *Selçuklu Mirası Çalıştayları*'nın ilki olmasının, bu buluşmanın tek seferlik bir anma etkinliği değil,

sürdürülebilir bir dizinin başlangıcı olarak tasarlandığını gösterdiğini ekledi. Mimarlık tarihi açısından çalıştayın asıl kazancının, Kızılkule'nin bir "anıt" olarak değil, bir yapı olarak tartışılması olduğunu belirtti. Yapının kütlesi, planı, örtü sistemi, yapım tekniği, devşirme malzemesi, su donanımı ve kitabeleri; liman, tersane ve surlarla kurduğu ilişki; geçirdiği onarımlar ve bugünkü kullanımı aynı gün içinde ele alındı. Bu bütünlüğün, Kızılkule üzerine bugüne kadar yapılmış çalışmaların dağınık biçimde durduğu düşünülürse başlı başına bir sonuç olduğunu belirtti. Redford'un sunumu üzerinde duran Özgüleş; bir yapıyı kimin, hangi birikimle ve hangi ustalık geleneği içinde kurduğunu sormanın, duvar örgüsünü, örtü sistemini, mazgal ve mazgal deliklerinin düzenini, su donanımını ve devşirme kullanımını sadece yerel örneklerle değil, Halep, Şam ve Doğu Akdeniz kıyılarındaki çağdaş yapılarla karşılaştırmayı gerektirdiğine vurgu yaptı. Böyle bir karşılaştırmanın, Kızılkule'nin hangi çözümlerinin döneminin ortak birikiminden geldiğini, hangilerinin gerçekten ona özgü olduğunu ayırt etmemizi sağlayacağını belirtti. Şu anda bu ayrımı yapabilecek sistematik bir karşılaştırmalı çalışmanın elimizde olmadığını vurguladı. İkinci oturumdaki devşirme malzeme ve epigrafi bildirilerinin de aynı kapıyı araladığına dikkat çekti. Devşirme parçaların hangi yapılardan geldiği, cephede nereye ve hangi yükseklikte yerleştirildiği, kitabelerin denizden ve karadan nasıl okunduğu gibi hususların hepsinin ölçülebilir, belgelenebilir sorular olduğunu, ancak henüz ayrıntılı biçimde belgelenmediğini söyledi. Çalıştayın, bu konularda sorulacak soruları netleştirmiş olmasıyla da işlevini gördüğünü belirtti. Özgüleş, Ali Saim Ülgen'in 1948–1952 müdahalesinin artık yalnızca bir onarım değil, kendisi de korunması gereken bir koruma tarihi belgesi olduğuna dikkat çekti. Özgüleş, bu alanda yapılması gereken çalışmanın Ülgen'in arşivindeki rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin yayımlanması; müdahale öncesi ve sonrasına ait fotoğrafların sistematik biçimde derlenmesi; dokunun hangi bölümlerinin özgün, hangilerinin tamamlama olduğunun yapı üzerinde haritalanması olduğunu belirtti. Böyle bir "müdahale haritasının" hem akademik çalışmalar hem de gelecekteki koruma kararları için temel bir araç olacağını ifade etti.

Özgüleş, çalıştayın Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi ile Alanya Üniversitesi'nin ilk kez ortaklaşa düzenlediği bilimsel etkinlik olmasının önemine vurgu yaptı. İki kurumun düzenleme kurulunu, danışma kurulunu ve sekretaryasını birlikte oluşturmasının, Alanya'da kent tarihine ilişkin akademik çalışmaların ortak bir zeminde yürütülebileceğini gösterdiğini belirtti. Özgüleş, Kızılkule'nin 800. yılı vesilesiyle Belediye'nin de katılımıyla ortak bir çalışma yürütülebilseydi iyi olacağını, bunun yerine Alanya'da iki hafta arayla birer günlük iki ayrı bilimsel toplantı yapıldığını belirtti. Kentte tam bir iş birliği olması hâlinde, akademik oturumları iki tam güne yayılan, daha geniş katılımlı ve bilimsel düzeyi daha yüksek tek bir bilimsel etkinlik ortaya koymanın mümkün olabileceğine dikkat çekti. Bu nedenle çalıştay serisinin ikinci halkası planlanırken, üniversiteler, Alanya Belediyesi, Alanya Müzesi ve Alanya Kaymakamlığı'nın ortak bir düzenleme kurulunda buluşmasını, takvimin bu kurul tarafından birlikte belirlenmesini önerdi. Özgüleş'in değerlendirmesi genel olarak, çalıştayın Kızılkule'yi bir simge olmaktan çıkarıp bir araştırma konusu hâline getirmeyi başardığı yönünde oldu. Sunumların, yapı hakkında bildiklerimizden çok bilmediklerimizi görünür kıldığına dikkat çekti. Mimarının mesleki arka planı, devşirme malzemesinin kaynağı, su sisteminin işleyişi, 20. yüzyıl onarımlarının sınırları gibi sekiz yüz yıllık bir yapı hakkında bu kadar çok açık soru bulunmasının bir eksiklik değil, önümüzdeki dönemin çalışma programı olduğuna vurgu yaptı. Ayrıca Kızılkule'nin 800. yılında yapının daha geniş kitlelere tanıtılması için yapılanların ve önerilerin de çalıştayda yer aldığını belirtti.

Öğr. Gör. Süleyman Ceylan, çalıştayın Selçuklu mirasının günümüzde canlı bir şekilde tekrar hatırlanmasında önemli katkılar sağladığını düşündüğünü ifade etti. Bildiriler ve dört oturumda ele alınan konularla Kızılkule'nin tarihini, maddi inşa teknolojisini, bu inşa teknolojisinin arkasındaki zihinsel dünyayı, görsel propaganda dilini, Akdeniz ölçeğindeki önemini bir kez daha fark ettiklerini vurguladı. Bildirilerin, yapının tarihinden, taşından ve harcından başlayıp denize sunduğu görsel mesaja ve dönemin uluslararası diplomasisindeki kurumsal işleyişine uzanan metodolojik sürekliliği ortaya koyduğunu belirtti. Alanya'nın değerlerinden biri olarak Kızılkule'nin korunmasında çalıştayın sağlayacağı katkıların diğer kültürel varlıklar için de bir örnek teşkil edeceğine dikkat çekti.

Öğr. Gör. Dr. Özge Kurşun Tükenmez, çalıştayın özellikle ilk iki oturumunda ele alınan tarihsel, mimari, askerî ve epigrafik konuların, Türk tarihi ve Alanya araştırmalarında farklı dillerdeki birincil kaynakların kullanımının önemini bir kez daha ortaya koyduğunu belirtti. Türkiye Selçukluları döneminin siyasi, askerî ve ekonomik ilişkilerinin yalnızca Türkçe kaynaklar üzerinden değerlendirilmesinin, dönemin tarihsel gerçekliğinin bütün boyutlarıyla anlaşılmasını sınırlandırdığına dikkat çekti. Bu nedenle Arapça, Farsça ve Yunanca kaynakların araştırma süreçlerine dâhil edilmesinin, tarihsel olayların farklı siyasi ve kültürel çevrelerden nasıl algılandığını ortaya koyması bakımından büyük önem taşıdığını vurguladı. Tükenmez özellikle Türkiye Selçuklularının Akdeniz'e açılma politikası, Alâiyye'nin kuruluş ve gelişim süreci, liman faaliyetleri, deniz ticareti ve kıyı savunma sisteminin araştırılmasında Arapça ve Farsça tarihî ve coğrafi eserlerin yanı sıra Bizans ve Doğu Akdeniz tarihine ilişkin Yunanca kaynaklardan da yararlanılması gerektiğine dikkat çekti. Bu kaynakların karşılaştırmalı biçimde incelenmesinin, Alanya'nın Selçuklu dönemindeki konumunun yalnızca Anadolu merkezli bir tarih anlatısı içerisinde değil, Akdeniz'in daha geniş siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkileri içerisinde değerlendirilmesine imkân sağlayacağını ifade etti. Ayrıca kitabeler, mimari unsurlar ve tarihsel anlatıların farklı dillerdeki kaynaklarla birlikte değerlendirilmesinin, Kızılkule'nin inşa süreci, kullanım amacı, temsil ettiği siyasi otorite ve dönemin diplomatik ilişkileri hakkında daha kapsamlı sonuçlara ulaşılmasını sağlayabilecek nitelikte olduğunu belirtti. Bu bağlamda Tükenmez, Türk tarihi araştırmalarında kaynak çeşitliliğinin artırılması, farklı dillerdeki tarihî belgelerin karşılaştırmalı yöntemlerle incelenmesi ve dil uzmanları ile tarihçilerin ortak çalışmalar yürütmesini önemli bir araştırma ihtiyacı olarak değerlendirdi. Tükenmez, çalıştayda sunulan bildiriler birlikte değerlendirildiğinde Kızılkule'nin tarihsel kimliğine ilişkin dört temel hususu öne çıkardı: Birincisi, Kızılkule'nin bütüncül tarihsel bağlam içerisinde değerlendirilmesi gerekliliğidir. Yapının liman, tersane, surlar ve kıyı savunma sistemiyle ilişkisi, Türkiye Selçuklularının denizcilik faaliyetleri ve Akdeniz politikası çerçevesinde ele alınmalıdır. Kızılkule'nin tarihsel işlevi, Alâiyye'nin askerî ve ekonomik organizasyonundan bağımsız düşünülemez. İkincisi, yapının mimari özelliklerinin yanı sıra siyasi ve sembolik anlamının da araştırılmasıdır. Kitabeler, devşirme malzemeler, mimari düzenlemeler ve görsel unsurlar, dönemin siyasi iradesini, hâkimiyet anlayışını ve kültürel dünyasını anlamak açısından önemli veriler sunmaktadır. Üçüncüsü, kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilirliği meselesidir. Kızılkule'nin özgün mimari özelliklerinin korunması, geçmişte geçirdiği müdahalelerin bilimsel açıdan değerlendirilmesi ve tarihsel kimliğinin gelecek kuşaklara aktarılması gerekmektedir. Dördüncüsü, tarihî mirasın günümüz kültür ve turizm faaliyetleriyle ilişkilendirilmesidir. Kızılkule'nin Alanya'nın turizm rotalarındaki merkezî konumu, yapının tarihsel geçmişinin ziyaretçilere doğru ve bütüncül bir anlatıyla aktarılmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda Selçuklu denizcilik tarihi, Alanya'nın liman kültürü ve Akdeniz tarihindeki yeri birlikte değerlendirilmelidir.

Son sözü alan Prof. Dr. Işık Bayraktar da iş birliği ve çalışmaların devamlılığına vurgu yaptı. Çalıştay kapsamında 6 Kasım tarihinde öğrenciler ve çalıştaya katkı sunan bilim insanlarının katılımı ile Kızılkule ve Syedra Antik Kenti gezisi gerçekleşti. Bu program, akademik oturumlarda ele alınan tarihsel ve kültürel miras konularının yerinde gözlemlenmesine ve Alanya'nın farklı dönemlere ait tarihî mirasının bir bütün olarak değerlendirilmesine imkân sağladı. Devşirme malzemenin cephedeki dağılımı ve kulenin tersaneyle ilişkisi, yerinde bakıldığında sunumlarda anlatılandan farklı bir açıklık kazandı. Bu tür bir saha programının sonraki çalıştaylarda da korunması önerildi.

Çalıştayda gerçekleştirilen sunum ve değerlendirmeler doğrultusunda aşağıdaki öneriler öne çıkmıştır:

1. Kızılkule ve Alanya'nın Selçuklu dönemi tarihine ilişkin arşiv araştırmalarının genişletilmesi ve farklı dillerdeki tarihî kaynakların araştırmalara dâhil edilmesi.
2. Arapça, Farsça ve Yunanca kaynakların karşılaştırmalı olarak incelenmesine yönelik disiplinler arası akademik çalışmaların teşvik edilmesi.
3. Kızılkule'nin liman, tersane ve kıyı savunma sistemiyle ilişkisini ortaya koyan bütüncül araştırmaların artırılması.
4. Yapının kitabeleri, mimari unsurları, devşirme malzemeleri ve görsel programı üzerine ayrıntılı epigrafik ve sanat tarihi çalışmalarının yürütülmesi.
5. Kızılkule'nin geçirdiği restorasyon ve müdahalelerin tarihsel özgünlük ve koruma ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi.
6. Selçuklu denizcilik mirası ve Alanya'nın Akdeniz tarihindeki konumuna yönelik yeni bilimsel toplantıların, çalıştayların ve yayın faaliyetlerinin sürdürülmesi.
7. Kızılkule'nin güncel teknolojilerle oluşturulan rölövesinin (üç boyutlu belgelemesinin) araştırmacılara açık hâle getirilmesi.
8. Ali Saim Ülgen'in 1948–1952 onarımına ait proje ve fotoğraf arşivinin yayımlanmasının yanı sıra yapı üzerinde özgün doku ile 20. yüzyıl tamamlamalarını gösteren bir müdahale haritasının hazırlanması.
9. Kızılkule'nin Halep, Şam ve Doğu Akdeniz kıyılarındaki çağdaş askerî yapılarla sistematik biçimde karşılaştırılması; mimar Ebu Ali'ye ilişkin araştırmanın sürdürülmesi.
10. Devşirme parçaların hangi yapılardan geldiğinin ve cephedeki konumlarının envanterinin çıkarılması; kitabelerin ve görsel programın yapı üzerindeki konumlarıyla birlikte belgelenmesi; denizden ve karadan okunabilirliklerinin değerlendirilmesi.
11. Kule, liman, tersane, surlar, sarnıçlar ve tabakhanenin tek bir bütün olarak ele alındığı büyük ölçekli bir kent ve altyapı çalışması yapılması.
12. Ziyaretçiye yönelik anlatının ve gezi rotalarının bilimsel yayınlara dayandırılarak yenilenmesi; çocuklar ve okul grupları için ayrı malzeme geliştirilmesi.
13. Çalıştayda sunulan bildirilerin hakemli bir kitap olarak yayımlanması.

14. Serinin ikinci çalıştayının iki üniversite, Alanya Belediyesi, Alanya Müzesi ve Alanya Kaymakamlığı'nın ortak düzenleme kurulunda planlanması; akademik oturumların iki tam güne yayılması.

Çalıştay Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Işık Bayraktar

Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Özgüleş

Öğr. Gör. Dr. Irmak Karabulut

Öğr. Gör. Dr. Özge Kurşun Tükenmez

Öğr. Gör. Süleyman Ceylan